

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce:

XX, narozen XX
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem XX
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech
pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2018, č. j. MV-52491-4/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 19. 6. 2018, č. j. MV-52491-4/SO-2018, se zrušuje pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce Mgr. Petra Václavka náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 4. 4. 2018, č. j. OAM-6625-35/PP-2017, o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 87e odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a citovaného zákona.
2. Dne 2. 5. 2017 podal žalobce žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zákona o pobytu cizinců. V tiskopisu žádosti v rubrice účel pobytu na území vyznačil „sloučení s občanem EU“. Svou žádost odůvodnil tím, že sdílí společnou domácnost s panem [REDACTED], nar. [REDACTED], občanem České republiky. Z tiskopisu žádosti dále vyplývá, že otcem žalobce je pan [REDACTED], nar. XX, a jeho matkou je paní [REDACTED], nar. [REDACTED]. Z kopie žalobcova rodného listu je však zřejmé, že jeho otcem je pan [REDACTED], nar. [REDACTED], nikoli pan [REDACTED], jak je uvedeno v žádosti. Ve správním spise je dále založena kopie rozsudku o rozvodu manželství uzavřeného mezi paní [REDACTED] a panem [REDACTED], které bylo pravomocně rozvedeno dne [REDACTED] a dále kopie oddacího listu Vietnamské socialistické republiky, dle kterého paní XX uzavřela dne 16. 12. 2015 manželství s panem [REDACTED]. Matka žalobce, jeho otec i manžel matky jsou občany Vietnamské socialistické republiky.
3. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017, č. j. OAM-6625-17/PP-2017, správní orgán I. stupně zamítl žalobcovu žádost o povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť dospěl k závěru, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 9. 2017, č. j. MV-101579-4/SO-2017, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a vrátil mu věc k novému projednání.
4. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2018, č. j. OAM-6625-35/PP-2017, správní orgán I. stupně žalobcovu žádost opětovně zamítl. Konstatoval, že nezbytnou podmínkou pro vydání povolení k přechodnému pobytu na území je skutečnost, že cizinec prokáže, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nebo že na něj lze vztáhnout ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 2 téhož zákona. V případě žalobce k naplnění této podmínky nedošlo. Správní orgán I. stupně zdůraznil, že bylo dostatečně zjištěno, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU, neboť postavení rodinného příslušníka občana EU odvozuje pouze od pana [REDACTED], státního příslušníka České republiky, který je přítelem jeho matky paní [REDACTED], státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky. Jiné skutečnosti netvrdil ani nedoložil. Jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu

cizinců proto dle správního orgánu I. stupně nelze vyhovět. Správní orgán I. stupně považoval

za nadbytečné provedení navrhovaných důkazů: výsledku matky žalobce a pana [XX], stejně jako zpracování stanoviska OSPOD k posouzení závislosti žalobce na péči poskytované mu panem [XX]. Správní orgán I. stupně dospěl dále k závěru, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého nebo rodinného života žalobce. Neudělení povolení k přechodnému pobytu není dle správního orgánu I. stupně v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Vzhledem k tomu, že na území České republiky pobývá otec žalobce,

může žalobce k pobytu na území České republiky využít jeho pobytového oprávnění.

5. Proti uvedenému rozhodnutí se žalobce bránil blanketním odvoláním, které ani k výzvě nedoplnil. Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobcovo odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalovaný se ztotožnil s argumentací správního orgánu I. stupně, konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení nepředložil žádný doklad prokazující, že by jej s panem [XX] pojilo jakékoli příbuzenské pouto. Matka žalobce není manželkou pana [XX], považuje se za jeho družku. Dle žalovaného proto nelze považovat za splněné podmínky uvedené v § 15a odst. 1 písm. c) a d), resp. podmínky uvedené v § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Aplikace § 15a odst. 1 písm. a) či § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců nepřipadá v posuzovaném případě vůbec v úvahu už jen s ohledem

na věk a rodinné poměry žalobce. Žalovaný se shodně jako správní orgán I. stupně vyjádřil i k návrhu na provedení výsledku matky žalobce a pana [XX], eventuálně zpracování posudku OSPOD. Dle žalovaného by takové doplnění dokazování bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení, neboť zjištěný skutkový stav jednoznačně odůvodňuje zamítnutí žádosti žalobce. K otázce přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce žalovaný konstatoval, že se jí správní orgán I. stupně zabýval, ze samotného § 174a zákona

o pobytu cizinců však nevyplývá povinnost přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého

a rodinného života zkoumat. Taková povinnost nevyplývá ani z dikce § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2018, č. j. 31 A 143/2017-36, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30.

II. Žaloba

6. Žalobce nesouhlasil s právním posouzením věci. Dle žalobce by bylo možné dovodit, že splňuje podmínku § 15a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců, neboť pan [XX] žalobce vyživuje, pečuje o něj a plně se podílí na jeho výchově. Nabízí se také analogické použití § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
7. Dále žalobce namítal, že žalovaný nerespektoval zákonnou povinnost zakotvenou v § 174a zákona o pobytu cizinců a nezkoumal přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. V této souvislosti žalobce poukazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. 1 Azs 81/2016, či ze dne 31. 5. 2018, sp. zn. 5 Azs 46/2016. Dle žalobce byly správní orgány povinny

posuzovat přiměřenost napadeného rozhodnutí, zvláště v případě, kdy jde o nezletilé dítě. Žalobci je 6 let a žije na území České republiky společně se svou matkou a jejím druhem panem [REDACTED], kteří jsou schopni mu zajistit veškeré zázemí a řádně se o něj postarat. Biologický otec o žalobce nejví zájem a žalobce by tak v případě svého vycestování zpět do Vietnamu byl zcela osamocen. Žalobce je na svou matku i nevlastního otce velmi úzce vázán a odloučení od nich by nesl velice těžce. Žalobce má se svým nevlastním otcem velmi hezký vztah, pan [REDACTED] se o něj stará a tráví s ním veškerý svůj volný čas. Žalovaný jednal v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, pokud se v napadeném rozhodnutí s otázkou přiměřenosti jeho dopadů do rodinného a soukromého života žalobce nevypořádal.

8. Žalovaný také postupoval v rozporu s § 3 správního řádu, neboť vycházel z nedostatečně zjištěného stavu věci. V průběhu řízení vyšlo najevo, že matka žalobce žije na území České republiky a otec žalobce o žalobce nejví zájem, nestýká se s ním a neplní svou vyživovací povinnost. Žalovaný měl proto shromáždit podklady k posouzení toho, co je v tomto případě v nejlepším zájmu dítěte, a za tímto účelem si vyžádat minimálně stanovisko OSPOD, případně nechat provést výslech matky žalobce a jejího druha, kteří se o žalobce starají. Žalobce dále poukazoval na to, že napadené rozhodnutí je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, kterou je Česká republika vázána, neboť Úmluva jasně garantuje právo nezletilého dítěte na přítomnost ve státě, ve kterém se legálně zdržují jeho rodiče.
9. S ohledem na tyto důvody žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, vrátil mu věc k dalšímu řízení a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný plně odkázal na obsah spisového materiálu, zejména na napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný trval na správnosti napadeného rozhodnutí a navrhoval, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítnul.

IV. Ústní jednání ve věci

11. Při ústním jednání dne 9. 9. 2019 žalobce i žalovaný setrvali na své právní argumentaci. Žalobce zdůrazňoval, že je závislý na výživě druha matky pana [REDACTED] a správní orgány proto měly posuzovat žalobcův případ zejména s přihlédnutím k § 15a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány však věc nesprávně posuzovaly pouze ve smyslu odst. 1 citovaného ustanovení. Žalovaný konstatoval, že § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců předpokládá existenci příbuzenské vazby s občanem EU, tu však žalobce nebyl schopen prokázat.

V. Posouzení věci soudem

12. Dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,
- c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a
- d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.

13. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že

a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud

1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,

2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo

3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním

ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.

14. Dle odst. 3 se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

15. Žalobce nelze pokládat za rodinného příslušníka občana České republiky ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce není synem pana [REDACTED], ale pana [REDACTED], matka žalobce je provdána za pana [REDACTED]. Žalobce s panem [REDACTED] nepojí žádný příbuzenský vztah. I pokud by se prokázalo, že pan [REDACTED] je přítelem matky žalobce, na posouzení žalobcova postavení by to nemělo vliv, neboť zákon o pobytu cizinců nepřiznává postavení rodinného příslušníka občana EU na základě neoficiální vazby rodiče s občanem EU. Není pravdou, že by se správní orgány nezabývaly § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, soud v této souvislosti odkazuje zejména na obsah rozhodnutí správního orgánu I. stupně (konkrétně str. 5). S posouzením správního orgánu I. stupně se žalovaný ztotožnil. V této souvislosti krajský soud připomíná, že správní řízení představuje jeden celek až do vydání rozhodnutí a pojímá se dohromady. Jako jeden celek jsou vnímána též všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29).

16. Krajský soud však považuje za důvodnou druhou žalobní námitku, v níž žalobce žalovanému vyčítal, že se nezabýval dopady napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života.
17. Žalovaný nezpochybňoval, že přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nehodnotil. Namítal však, že takový postup byl správný, neboť při zamítnutí žádosti o přechodný pobyt dle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se přiměřenost dopadu neposuzuje. Takový názor krajský soud s ohledem na stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu nesdílí. Nejvyšší správní soud totiž opakovaně judikoval, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015-30).
18. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 83/2015-31, Nejvyšší správní soud uvedl, že v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu, je třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí posuzovat. Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Stejný závěr, tj. že je nutné posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele, Nejvyšší správní soud vyslovil pro žádost podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců např. v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016-29, č. 3536/2017 Sb. NSS, v rozsudku ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35, nebo v rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2018, č. j. 31 A 143/2017-36, citovaný žalovaným, v němž je vyjádřen odlišný právní názor, zrušil Nejvyšší správní soud pro nepřezkoumatelnost svým rozsudkem ze dne 19. 7. 2018, č. j. 7 Azs 127/2018-47. V rozsudku ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35, Nejvyšší správní soud uvedl: „Podmínky § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy, takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v daném řízení namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.“ V posuzovaném případě žalobce již v řízení před správním orgánem I. stupně nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života namítal a ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí zdůrazňoval, že je závislý na péči pana **XX**, neboť ten se o něj stará a vyživuje jej. Správní orgány tak byly povinny se s touto námitkou vypořádat. Správní orgán I. stupně sice jakési vypořádání námitky nepřiměřenosti zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života provedl. Svůj závěr, že žalobce může k pobytu na území České republiky využít pobytového oprávnění svého otce, však blíže nerozvedl, ani ničím nedoložil, a odůvodnění rozhodnutí proto v tomto směru nelze považovat za dostatečné ani přezkoumatelné.

VI. Závěr a náklady řízení

19. S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] zrušit. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
20. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.
21. Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou jeho právního zástupce. Odměna právního zástupce žalobce činí za tři úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby a účast na jednání před soudem) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 9 300 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 900 Kč (3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Odměna zástupce tak včetně DPH ve výši 21% činí 12 342 Kč. Soud uložil žalovanému, aby náklady řízení v celkové výši 15 342 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 9. září 2019

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu